

Notat

Kirkeministeriet

Spørgsmål nr. B - E til mundtlig besvarelse i samråd i KIU onsdag den 14. januar 2015

Der er tale om et fælles samråd med undervisningsministeren.

Christian Langballe har stillet i alt 7 spørgsmål – 4 til kirkeministeren og 3 til undervisningsministeren.

Udkast til talepapir er drøftet mellem de to ministerier.

Dette notat indeholder forslag til kirkeministerens besvarelse af samrådspørgsmålene B - E. Kirkeministeren svarer først.

Dato: 14. januar 2015

Dokument nr. 138543/14

Sagsbehandler
Eva Stilov

Samrådsspørgsmål B:

”Det lader til at vilkårene for at lave ordentlig konfirmationsundervisning er blevet åbenlyst forringet som følge af skolereformen, hvorfor kirkeministeren bedes redegøre for, hvordan vilkårene i dag er for folkekirkens præster i forhold til at yde en ordentlig konfirmationsundervisning, der foregår ugentlig og vedholdende?”

Forslag til svar:

- Som spørgeren ved, er folkeskoleloven undervisningsministerens ressort, mens jeg har ansvaret for den kgl. anordning om konfirmationsforberedelse.
- Kommunalbestyrelsen er forpligtet til at finde den nødvendige tid til konfirmationsforberedelse på det klassetrin, hvor konfirmationsforberedelsen er placeret. Folkeskolereformen har ikke ændret på dette.
- Efter folkeskolelovens § 53 skal der tages højde for konfirmationsforberedelsen i skolernes planlægning af skoletiden, og kommunalbestyrelsen og præsterne i kommunen er forpligtede til at forhandle om placeringen af tiden for konfirmationsforberedelsen.
- Konfirmationsforberedelse er ikke en del af folkeskolens undervisning og tæller ikke med i skoletiden eller i skolens tilbud i øvrigt.

Men der skal gøres plads til konfirmationsforberedelsen indenfor rammerne af normal skoletid, dvs. inden for det tidsrum, som undervisningen også skal lægges i.

- Med indførelsen af den længere skoledag er det blevet vanskeligere at placere konfirmationsforberedelsen inden for skoletidens rammer.
- Trods det er der efter min opfattelse fortsat gode muligheder for indenfor folkeskolelovens rammer at finde lokale løsninger, som tilgodeser konfirmationsforberedelsen.

Jeg har den 5. december 2014 sendt en sammenfatning af resultaterne af en mindre undersøgelse af emnet til Folketingets Kirkeudvalg – og sammenfatningen er også offentliggjort på Kirkeministeriets hjemmeside.

- Undersøgelsen er ikke egnet til egentlig statistik over, hvordan konfirmationsforberedelsen faktisk tilrettelægges. Men jeg kan pege på nogle tendenser i undersøgelsen.
- Det fremgår flere steder af besvarelserne, at morgentimer er blevet erstattet med eftermiddagstimer.

Imidlertid er det kun få steder, hvor det med sikkerhed kan udledes af besvarelsenerne, at hele konfirmationsforberedelsen består af eftermiddagstimer, der strækker sig til et tidspunkt, der ligger uden for rammerne for normal skoletid. Det vil som bekendt sige senere end kl. ca. 16.00.

Når der er denne usikkerhed, skyldes det, at mange besvarelsener kun oplyser, at konfirmationsforberedelsen er placeret som '*eftermiddagstimer*', men uden nærmere oplysning om det eksakte klokkeslæt for disse timer. Derfor er det uklart, om disse lektioner, eller nogle af lektionerne, ligger uden for rammerne for normal skoletid.

- Det fremgår også, at der i flere provstier er en tendens til, at der ud over timerne morgen og eftermiddag, også afholdes aften- og weekendforberedelse.

Men det fremgår ikke klart af besvarelsenerne, om en del af denne forberedelse skal betragtes som særlige arrangementer eller internat, der har en særlig pædagogisk begrundelse.

Der kan efter min mening være grund til at følge udviklingen i omfanget af aften- og weekendtimer.

I de fleste af de provstier, hvor der afholdes aften- og weekendforberedelse, oplyses det dog ikke, om der er

tale om et nyt tiltag efter skolereformens ikrafttrædelse.¹

Og lad mig her lige nævne, at den kgl. anordning om konfirmation² giver mulighed for, at konfirmationsforberedelsen kan tilrettelægges med to ugentlige lektioner eller i en kombination af ugelektioner og mere samlede moduler eller halv- eller heldagsundervisning, hvor det tjener undervisningens formål. Anordningen giver også mulighed for, at konfirmationsforberedelsen kan gennemføres som internatophold i større eller mindre omfang.

¹ Der er i forbindelse med anordning af 24. september 2014 om børnekonfirmandundervisning og konfirmation indført øget mulighed for anvendelse af internatophold. Anordningen er dog først trådt i kraft 1. oktober 2014 og har derfor ikke spillet ind ved tilrettelæggelsen af konfirmationsforberedelsen i skoleåret 2014/2015.

² Anordning nr. 1027 af 24. september 2014 om børnekonfirmandundervisning og konfirmation § 13, stk. 3-4 og §§ 14 og 15.

Samrådsspørgsmål C:

”Kan kirkeministeren oplyse, hvor mange færre konfirmander, der er på landsplan, som følge af skolereformen?”

Forslag til svar:

- Der laves hvert år en opgørelse over, hvor mange der er blevet konfirmeret det pågældende år.

Derimod registrerer vi ikke, hvor mange børn der går til konfirmationsforberedelse.

Da de børn, der går til konfirmationsforberedelse i skoleåret 2014/15, først bliver konfirmeret her til foråret, kan jeg ikke på nuværende tidspunkt sige noget om, hvorvidt antallet af konfirmander er lavere i dette skoleår i forhold til de tidligere år.

Samrådsspørgsmål D:

”Kan ministeren oplyse, hvor mange præster, der har måttet flytte konfirmationsundervisningen til efter kl. 16, og har det betydet en nedgang i forhold til antallet af konfirmander?”

Forslag til svar:

- Som nævnt under min besvarelse af samrådsspørgsmål B var oplysningerne i ministeriets undersøgelse ikke velegnede til statistik.
- Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter (FUV) er, i gang med en landsdækkende statistisk undersøgelse.
- Og jeg har til brug for besvarelse af dette samrådspørgsmål fået følgende oplysninger fra FUV.

Og jeg citerer:

”Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter har i november 2014 foretaget en spørgeskemaundersøgelse af skolereformens indvirkning på konfirmationsforberedelsens tidsmæssige placering rundt omkring i sognene. De indkomne resultater er lige nu ved at blive behandlet og vil blive præsenteret i en rapport omkring d. 1. februar 2015 således, at den viden, der herved er opnået, kan blive til nytte, når der for mange pastoraters vedkommende skal ske fornyede forhandlinger med skolerne i foråret 2015 vedr. konfirmationsforberedelsens tidsmæssige placering for det kommende års konfirmationsforberedelse.

Det vil sige, at vi omkring d. 1. februar kan sige nogenlunde præcist og i procenter, hvor mange steder konfirmationsforberedelsen er flyttet ud af skoletiden, der ligger mellem kl. 8 og 16. Det vil også blive belyst, i hvor høj grad præsterne selv har ønsket at få konfirmationsforberedelsen ud af skoletiden, og i hvor høj grad man på uhensigtsmæssig vis har følt sig presset ud af skoletiden. Ligeledes vil det blive belyst, hvor mange steder konfirmationsforberedelsen er blevet flyttet indenfor skoletiden – f.eks. fra kl. 8-10 til f.eks. kl. 14-16 - og man vil få en viden om, hvorvidt præsterne, som allerhyppigst er konfirmandforberedere, er glade for udviklingen eller føler sig presset af den. Man vil også få procentsatser for hvor mange steder, der er heldagskonfirmationsforberedelse, hvor tit man mødes uden for skoletiden, og hvilken indflydelse det har på pædagogiske metoder.”

- FUV har i en efterfølgende mail til ministeriet fremhævet nogle procentsatser, som FUV har vurderet kan være særligt relevante i relation til skolereformens indflydelse på den tidsmæssige placering af konfirmationsforberedelsen.

FUV har i denne forbindelse bedt mig sige, at FUV først lige nu er ved at skrive den rapport, der hviler på data fra FUV's skemaundersøgelse. Det betyder, at tallene er taget lidt ud af deres sammenhæng, men de står til troende, hvad angår tendenser, hovedlinjer og procentsatser.

Spørgsmålene er besvaret af mellem 800 og 1308 præster.

- Jeg kan nævne, at FUV blandt andet har oplyst procent-satser:
 - 74% svarer, at tidspunktet for konfirmationsforberedelsen har ændret sig fra sidste skoleår som direkte konsekvens af skolereformen?”
26 % svarer, at det ikke er tilfældet.
 - 20 % svarer, at den generelle tendens i deres pastorat er, at ændringen er fra at være inden for skoletiden (kl. 8-16) til at være uden for skoletiden

54 % svarer, at den generelle tendens i deres pastorat er, at ændringen er fra at være morgen-/formiddagstimer til at være eftermiddagstimer indenfor skoletiden (kl. 8-16).

18 % svarer, at den generelle tendens i deres pastorat er, at ændringen er fra ugentlig undervisning fordelt jævnt hen over året til hele dage i skoletiden.

De resterende svar fordeler sig på flere andre grupper af ændringer, som hver især er ganske små – kun et par procent hver.

- FUV har også oplyst, at 72 % af timerne i konfirmationsforberedelsen ligger inden for skoletiden (kl. 8-16), mens 28 % ligger uden for skoletiden (kl. 8-16).

Og FUV fremhæver, at der før skolereformen også var timer udenfor skoletiden, f.eks. i København. Udflugter osv. i weekends har også talt med som konfirmationsforberedelse udenfor skoletiden.

- FUVs undersøgelse er som sagt endnu ikke helt færdiggjort, og jeg synes, der er grund til at afvente den endelige rapport, før vi drager nogle konklusioner.

Samrådsspørgsmål E:

”Hvordan vil kirkeministen, dvs. regeringen, understøtte folkekirken i bestræbelsen på at skabe ordentlige vilkår for konfirmationsundervisningen?”

Forslag til svar:

- Som jeg allerede har været inde på, så er der grund til at følge, hvordan konfirmationsforberedelsen tilrettelægges. Og man skal her være opmærksom på, om forberedelsen de facto placeres uden for rammerne af normal skoletid.
- Det vil jeg gøre – og jeg vil også tage initiativ til drøftelse med biskopperne, hvis behovet opstår.
- Jeg vil i første omgang læse resultatet af den landsdækkende statistiske undersøgelse fra FUV med interesse, når resultatet foreligger omkring 1. februar.
- Endelig må jeg også her henvise til undervisningsministerens aftale med folkeskoleforligskredsen om at tage en drøftelse på baggrund af udviklingen i antallet af konfirmerede, når folkeskolereformen har virket i to år.

- Og lad mig så afslutte med en bemærkning om, at jeg er sikker på, at man lokalt finder hensigtsmæssige løsninger, der tager hensyn til alle parter.